

## Zuipende zuiderlingen en humorloze Hollanders

*De Limburger 25-2-2023*

Dit zijn de dagen dat we weer volop praten over het contrast tussen humorloze Hollanders en zuipende zuiderlingen. We luisteren naar autochtone Limburgers, die menen dat gasten van boven de Moerdijk genetisch ongeschikt zijn om carnaval te kunnen vieren. En naar randstedelijke carnavalstoeristen, die terug in de trein naar het noorden, vertellen over wat voor een schaamteloze beestenbende het dezer dagen onder de rivieren wel niet is.

Tja, noord versus zuid. Sprekend over integriteitskwesties in het Limburgs openbaar bestuur hoorde ik ooit een officier van justitie het begrip *knoflookgrens* bezigen. Het idee was zo'n beetje dat ergens bezuiden Eindhoven de hang naar een bourgondische levensstijl gelijke tred houdt met een voorkeur voor schimmige transacties en kleffe vriendjespolitiek. Dat past natuurlijk perfect in het cliché van de hardwerkende randstedeling en de corrupte zuiderling. Interessant is dat zulke stereotypen ook elders opduiken. Dat is precies de reden om aan hun realiteitsgehalte

te twifelen. Neem Rome. Ligt stukken zuidelijker dan Venlo of Maastricht. En toch geloven nogal wat Romeinen dat hun landgenoten in Sicilië aartslui zijn, maar zij zelf een toonbeeld van zuinige vlijt. Of dan Parijzenaren over de inwoners van Marseille: alsof die de kunst van de fiscale ontwijking geheel op eigen kracht tot zeldzame hoogte hebben geperfectioneerd.

Waar komen die gemeenplaatsen toch vandaan? Vast staat, aldus de geleerden die er verstand van hebben, dat stereotypen over noord versus zuid hardnekkiger zijn dan die over west versus oost. Inderdaad: zelden horen we Amsterdammers fulmineren over hoe opportunistisch achterhoekers zijn. Diezelfde geleerden zeggen ook dat er een halve kern van waarheid zit in stereotypen over noord versus zuid. Onderzoek laat namelijk zien dat hoe dichter je de evenaar nadert, hoe moeilijker het wordt om vanwege de hoge temperaturen op eigen kracht te overleven; en hoe meer je dus bent aangewezen op familieverbanden. Maar, zo voegen deze deskundigen eraan toe, dat verschil tussen individu en collectief valt enkel en alleen op het noordelijk halfrond globaal samen met noord versus zuid. Op het zuidelijk halfrond klapt het om: hoe verder je daar van de evenaar afgaat, hoe makkelijker het is om te overleven en hoe

individualistischer de cultuur. Kort en goed,  
het gaat niet zozeer om noord versus zuid,  
maar om rijk versus arm en hoe  
klimaatafhankelijk dat is. Doet allemaal  
denken aan Bertolt Brecht en het door hem  
gepopulariseerde motto van *Erst das  
Fressen, dann die Moral.*

Daarom: gezegend is het land waarin je  
tijdens de carnavalsvakantie uitgebreide  
beschouwingen over noord versus zuid ten  
beste kan geven. Het is vrij letterlijk  
psychologie van de koude grond.